



Sophia
Vereeniging



Jaarverslag en Jaarrekening 2022

Koningin Sophia-Vereeniging tot Bescherming van Dieren



Koningin Sophia-Vereeniging
tot Bescherming van Dieren
Nieuwezijds Voorburgwal 153
1012 RK Amsterdam
020 - 623 61 67
info@sophia-vereeniging.nl
www.sophia-vereeniging.nl
Vormgeving: Auchel Huijbregts

Inhoudsopgave

Missie en visie	2
Voorwoord	3
1. Over de Sophia-Vereeniging	4
1.1 Organisatie	4
1.2 Vrijwilligersbeleid	5
1.3 Financiën	6
1.4 Verantwoordingsverklaring	7
1.5 Pand	9
1.6 Samenwerking	9
2. Dieren begrijpen is dieren beschermen	11
2.1 Voorlichting en educatie	11
2.2 Politieke lobby	12
3. Dierenbeschermende activiteiten	14
3.1 Ken je huisdier	14
3.2 Sophia SnuffelCollege	16
3.3 Belang van het dier voorop	18
3.4 Positieflijst	19
3.5 Actuele campagnes	21
4. Fondsenwerving	24
4.1 Particuliere markt	24
4.2 Institutionele markt	27
4.3 Webshop	27
5. Een blik op 2023	28

Onze missie

De Sophia-Vereeniging komt op voor huisdieren, al sinds 1867. Onder het motto 'Dieren begrijpen is dieren beschermen' voorkomen wij dierenleed met onafhankelijke voorlichting over de natuurlijke behoeftes van huisdieren en gedegen educatie over de dierentaal. Daarbij staan de belangen van de dieren zelf voorop en niet de belangen van hun eigenaren. Met politieke lobby, krachtige campagnes en een open dialoog strijden wij voor dierenbeschermende regelgeving die het natuurlijke gedrag en het welzijn van huisdieren waarborgt.

Ons uiteindelijke doel is een samenleving zonder dierenleed, waarin huisdieren naar hun aard met mensen kunnen leven.



Onze visie

Wij maken een respectvolle omgang met huisdieren de norm door politici, kinderen, (potentiële) eigenaren en hun omgeving te bewegen om de aard en het belang van het dier voorop te stellen.





Voorwoord

Al 156 jaar komt de Sophia-Vereeniging op voor de belangen van dieren die in en om het huis gehouden worden. In al die jaren waren er steeds nieuwe kwesties die aandacht behoefden. Waar anderhalve eeuw geleden de zwerfhondenproblematiek en wrede volksspelletjes met dieren moesten worden aangepakt, spelen nu hele andere problemen. Dieren krijgen niet de aandacht en zorg die ze nodig hebben omdat hun eigenaren daar onvoldoende over weten. Andere dieren worden dermate vermenselijkt en vertroeteld dat ze nauwelijks nog dier kunnen zijn. Ook qua wetgeving is er nog veel werk te verrichten: nog steeds leggen de dieren het in de meeste gevallen af tegen de economische belangen.

Hoewel de onderwerpen zijn veranderd, hanteren wij nog altijd dezelfde middelen om dierenleed te bestrijden. Met voorlichting zette de vereniging zich in 1867 in om 'het volk te beschaven' en in te laten zien dat dieren een eigen waarde hebben, die los staat van de waarde die ze hebben voor de mens. Nog steeds is ons doel een maatschappij waarin een respectvolle omgang met huisdieren de norm is. En nog steeds worden voorlichting en educatie ingezet: hoe meer kennis mensen hebben over dieren, hoe beter de keuzes die zij zullen maken bij de aanschaf en verzorging van een huisdier en hoe meer zij tegemoet komen aan de natuurlijke behoeftes.

In dit jaarverslag is te lezen hoe wij in het afgelopen jaar bijna 32 miljoen keer mensen wisten te bereiken met onze voorlichtende activiteiten. Daarnaast zetten we politieke lobby in om belangrijke thema's op de politieke agenda te zetten, die zullen bijdragen aan betere dierenbeschermende wetgeving in Nederland. Zo komt er eindelijk een Positieflijst zoogdieren met slechts 30 dieren die geschikt worden geacht als huisdier. Ook is er een houdverbod voor doorgefokte dieren aangekondigd en achten we de kans reëel dat er een levenslang houdverbod komt voor mensen die dieren mishandelen of verwaarlozen.

Ondertussen werd er hard gewerkt aan een goede balans tussen activiteiten en inkomsten. Helaas werd 2022 afgesloten met een negatiever resultaat dan begroot, met name door tegenvallende beleggingsinkomsten. Ook de uitgaven vielen lager uit. Dit was kwam vooral doordat we minder leden en donateurs konden werven door capaciteitsproblemen bij externe bureaus. In de komende periode zullen we andere inkomstenbronnen onderzoeken en bestaande fondsenwervende middelen verder optimaliseren. Zo kan de continuïteit van de Sophia-Vereeniging gewaarborgd worden en kunnen we ook in de toekomst een verschil maken voor de dieren waar we mee leven.

Steffie van Horck, directrice

1. Over de Sophia-Vereeniging

In 1867 gaf koningin Sophia, echtgenote van koning Willem III, haar naam aan de Koningin Sophia-Vereeniging tot Bescherming van Dieren. Daarmee zijn wij een van de oudste dierenwelzijnsorganisaties van Nederland. Vanuit het kantoor in de historische binnenstad van Amsterdam zetten bestuur, ledenraad, vrijwilligers en medewerkers zich in voor een beter huisdierenwelzijn in Nederland.



1.1 Organisatie

Het bestuur bestond tot 31 oktober 2022 uit:

- Tierney Stadig-Mepham (voorzitter)
- Ilona Dingemans (secretaris)
- Jan Achten (penningmeester)
- Paul Hendriks (algemeen lid)

In het voorjaar van 2022 besloot de Algemene Ledenvergadering (ALV) om een monistische bestuursvorm aan te nemen. Dit bestuursmodel werd op 31 oktober 2022 via een statutenwijziging ingevoerd. De voornoemde bestuurders zijn daarbij aangewezen als niet-uitvoerende bestuurders en de directeur heeft statutair de rol van uitvoerend bestuurder gekregen. Daardoor draagt zij samen met de niet-uitvoerende bestuursleden directe verantwoordelijkheid voor de besluitvorming en de algemene beleidslijnen. De niet-uitvoerende bestuursleden houden toezicht op de uitvoerend bestuurder en op elkaar. Circa acht keer per jaar wordt er vergaderd om de voortgang van de activiteiten en het budget te toetsen.

De ledenraad voorziet het bestuur gevraagd en ongevraagd van advies en benoemt niet-uitvoerende bestuursleden. De raad adviseert de leden tijdens de ALV in het voorjaar over het goedkeuren van het jaarverslag en de jaarrekening. Kandidaten voor de ledenraad kunnen tijdens de ALV worden voorgedragen voor benoeming. Samenstelling 2022:

- Rob Koolhaas (voorzitter)
- Michèl Admiraal
- Noah Dull
- Nadine Lenz
- Wilianne Schilstra

De directeur is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het beleid, de strategie en de uitvoering van de activiteiten. Jaarlijks legt zij aan de niet-uitvoerende bestuurders een jaarplan en begroting voor en periodiek een meerjarenbeleidsplan. Na goedkeuring is de directeur autonoom in haar initiatieven, mits deze aansluiten bij jaarplan en budget.

De medewerkers zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de activiteiten. Zij worden aangestuurd door de directeur en geholpen door stagiairs en vrijwilligers. Op 31 december 2022 waren in dienst (in totaal 4,35 fte):

- Steffie van Horck, directeur
- Kitty Willems, communicatiemanager
- Yvonne Wulffers-Stroomer, campaigner
- Nina Cohen, beleidsmedewerker
- Auchel Huijbregts, officemanager en projectcoördinator
- Yasna Ferwerda, marketing- en relatiemanager

Op 31 december 2022 waren er ruim 6.000 **leden en donateurs** en duizenden belangstellenden volgen de organisatie via de sociale media en het digitale SophiaNieuws.



1.2 Vrijwilligersbeleid

In de uitvoering van onze taken worden wij bijgestaan door circa 150 **vrijwilligers**. Zij geven les aan kinderen over een veilige en respectvolle omgang met honden bij het Sophia SnuffelCollege en adviseren over de aanschaf en verzorging van katten, honden, konijnen en knaagdieren bij het Sophia DierenSpreekuur. Zonder vrijwilligers kunnen deze activiteiten niet worden uitgevoerd. Ook de niet-uitvoerende bestuursleden en de leden van de ledenraad verrichten hun werk op vrijwillige basis.

Omdat hun werkzaamheden inhoudelijke kennis en vaak ook ervaring vereisen, toetsen we de deskundigheid van vrijwilligers. Zo wordt de kwaliteit van de activiteiten gewaarborgd. Voor alle vrijwilligers geldt dat zij de missie van de Sophia-Vereeniging onderschrijven. Zij kunnen een vergoeding ontvangen voor daadwerkelijk gemaakte kosten.

Sophia SnuffelCollege

Wie SnuffelVrijwilliger wil worden, laat eerst testen of de hond geschikt is voor het project. Is de Sophia SnuffelCollege Hondengedragstest succesvol afgerond, dan volgt de vrijwilliger een workshop Lesgeven en kan er stage worden gelopen, zodat hij of zij goed voorbereid de klas in gaat. Over de dagelijkse gang van zaken wordt gecommuniceerd via e-mail en de digitale nieuwsbrief Sophia SnuffelNieuws. De projectcoördinator van het Sophia SnuffelCollege is verantwoordelijk voor de uitvoering van alle activiteiten voor vrijwilligers en treedt op als contactpersoon.

Bestuur en ledenraad

Niet-uitvoerende bestuursleden en ledenraadsleden worden gekozen op basis van specifieke expertise, bijvoorbeeld op diergeneeskundig, juridisch of financieel vlak. Vacatures worden zowel extern verspreid als binnen ons eigen netwerk. Wie in aanmerking wil komen wordt uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek, waarna een voordracht aan de ledenraad en de ALV tot de mogelijkheden behoort. Niet-uitvoerende bestuursleden en ledenraadsleden worden geworven door het zittende bestuur en de zittende ledenraad en worden benoemd voor een periode van vier jaar. Hierna zijn zij nog tweemaal herbenoembaar.

Sophia DierenSpreekuur

De vrijwilligers van het Sophia DierenSpreekuur worden zorgvuldig geselecteerd en zijn op professioneel niveau actief als gedragsdeskundige voor honden, katten, konijnen en knaagdieren. Zij worden begeleid door een medewerker die de kwaliteit van hun adviezen toetst, de promotie verzorgt en optreedt als aanspreekpunt.



1.3 Financiën

De Sophia-Vereeniging verkeert in de bijzondere positie dat er relatief veel inkomsten uit nalatenschappen binnenkomen. Lastig in deze situatie is dat deze inkomsten niet planbaar zijn. Wanneer we geen nalatenschappen ontvangen en/of de beleggingsinkomsten tegenvallen, moeten we een extra bedrag onttrekken aan het vermogen. Daarom is het belangrijk dat we prioriteit geven aan het werven van alternatieve en structurele inkomsten.

Inkomsten en uitgaven

Naast nalatenschappen bestonden de inkomsten in 2022 voornamelijk uit contributies, donaties en inkomsten uit beleggingen. De uitgaven bestonden onder andere uit salarissen en kosten voor dierenbeschermende activiteiten, huisvesting, fondsenwerving en de organisatie.

Beleggingsportefeuille

Onze beleggingsportefeuille heeft als doelstelling het vermogen van de vereniging op de lange termijn welvaartsvast te behouden en tegelijkertijd ruimte te bieden aan een volwaardig uitgavenbeleid. Uitgaande van deze doelstelling heeft de Sophia-Vereeniging een defensief profiel. Verder hebben we als criterium dat er alleen belegd wordt in duurzame fondsen die ethisch niet conflicteren met onze doelstellingen.

Kosten bestuur en directie

Niet-uitvoerende bestuursleden en ledenraadsleden kunnen voor daadwerkelijk gemaakte kosten in verband met het uitoefenen van hun functie een vergoeding krijgen. Bij avondvergaderingen op het kantoor wordt een eenvoudige maaltijd aangeboden. De directeur is een

betaald medewerker in dienst van de vereniging. Het jaarsalaris in 2022 bedroeg € 50.537,- bruto. Daarnaast ontvangt de directeur een bijdrage voor pensioen en een vergoeding voor daadwerkelijk gemaakte kosten, zoals toegelicht in paragraaf 5.5 van de Jaarrekening 2022. Overuren worden niet vergoed of gecompenseerd.

1.4 Verantwoordingsverklaring

In het keurmerk van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) is vastgelegd dat het bestuur een verantwoordingsverklaring opstelt. In deze verklaring wordt verantwoording afgelegd over de principes van goed bestuur:

1. Onderscheid de functies toezicht houden, besturen en uitvoeren;
2. Optimaliseer de effectiviteit en efficiëntie van bestedingen;
3. Optimaliseer de omgang met belanghebbenden.

De principes van goed bestuur zijn geïmplementeerd in de organisatie van de Sophia-Vereeniging en verwerkt in het jaarverslag en de jaarplanning. De bestuursleden bekleden geen relevante nevenfuncties.

Enmaal per jaar evalueert het bestuur zijn eigen functioneren, waarvan melding wordt gedaan in de notulen. De voorzitter of een ander daartoe aangewezen niet-uitvoerend bestuurslid heeft jaarlijks een voortgangsgesprek met de directeur. Hiervan wordt een verslag gemaakt dat bewaard wordt in het personeelsdossier en ook hiervan wordt melding gedaan in de notulen.

1. Onderscheid toezicht houden, besturen en uitvoeren

De bestaande verdeling van rollen en taken is vastgelegd in de statuten van de Sophia-Vereeniging en in het directiestatuut.

De Algemene Ledenvergadering (ALV) controleert - Tijdens de ALV in het voorjaar legt het bestuur verantwoording af aan de leden. Jaarstukken zijn van tevoren op te vragen. Alle leden van de Sophia-Vereeniging die aanwezig zijn tijdens de ALV hebben stemrecht: op advies van de ledenraad verlenen zij het bestuur decharge over het gevoerde beleid en zij kunnen adviseren over het jaarplan en de begroting van het lopende jaar.

Het bestuur bestuurt - De directeur legt aan de niet-uitvoerende bestuursleden jaarlijks een beleidsplan en een begroting voor, die worden beoordeeld en vastgesteld. Ieder kwartaal rapporteert de directeur over de voortgang van de activiteiten en de bestede middelen. Op basis van de kwartaalrapportages kunnen de niet-uitvoerende bestuursleden eventueel bijsturen. Na afloop van het jaar stelt de directeur het jaarverslag en de jaarrekening op en het bestuur stelt deze in concept vast. Voorafgaand aan het vaststellen van de jaarrekening door de ALV informeert de accountant het bestuur over zijn bevindingen.

De organisatie (onder leiding van de directeur) voert uit - De directeur heeft de dagelijkse leiding over de organisatie. Zij draagt zorg voor de uitvoering van het jaarplan en legt verant-

woording af aan de niet-uitvoerende bestuursleden over de bereikte resultaten en de daarvoor gebruikte middelen. Zij delegeert taken aan medewerkers die wekelijks verslag uitbrengen van hun vorderingen.

2. Effectiviteit en efficiëntcy van bestedingen

Het meerjarenbeleidsplan (drie jaar) geeft de beleidsrichting aan. Ieder jaar wordt een jaarplan gemaakt, waarin het bestuur inhoudelijke prioriteiten en doelstellingen aangeeft voor de korte en lange termijn. Over de voortgang van de hoofdpunten wordt wekelijks door de verantwoordelijke medewerkers gerapporteerd aan de directeur. Ieder kwartaal legt de directeur hierover verantwoording af aan de niet-uitvoerende bestuursleden.

3. Omgang met belanghebbenden

Belanghebbenden met wie wij ons werk doen:

- **Dierenwelzijnsorganisaties** met wie wij overleggen over gezamenlijke belangen en activiteiten, onder andere in de Dierencoalitie en in Fairdog.
- **Leden en donateurs**, die naar behoefte worden geïnformeerd over campagnes, acties, plannen en resultaten via de digitale nieuwsbrief SophiaNieuws, het jaarverslag en incidenteel per post. Leden kunnen invloed uitoefenen tijdens de ALV.
- Er zijn zo'n 150 **vrijwilligers** die zich namens de Sophia-Vereeniging op vrijwillige basis inzetten voor de dieren. Op kantoor, maar vooral bij het Sophia SnuffelCollege (met de hond basisscholen bezoeken) en het Sophia DierenSpreekuur (beantwoorden van vragen over huisdieren). Voor de vrijwilligers van het Sophia SnuffelCollege worden bijscholingsdagen georganiseerd en jaarlijks een gezamenlijk uitje. Met hen wordt gecommuniceerd via nieuwsbrieven, een besloten Facebookgroep en persoonlijk contact met de projectcoördinator.
- We hebben met name veel contact met **(potentiële) huisdiereigenaren**. De website wordt veelvuldig bezocht en een deel van de bezoekers stelt vragen aan onze gedragsdeskundigen. Via Facebook, Twitter, LinkedIn en Instagram ontvangen onze volgers huisdierennieuws en informatie over onze activiteiten. Daarbij worden zij uitgenodigd om hun mening te geven, deel te nemen aan enquêtes of petitie's en om onze berichten te delen. Eens per maand versturen we het SophiaNieuws om onze achterban op de hoogte te brengen van en te betrekken bij onze activiteiten en de organisatie.



Klachten of suggesties kunnen schriftelijk, per e-mail of telefonisch worden ingediend. Deze handelen we af volgens een klachtenprotocol. Tijdens campagnes worden een e-mailadres en een telefoonnummer gecommuniceerd waarop we vijf dagen per week bereikbaar zijn.

1.5 Pand

Ons kantoor bevindt zich aan de Nieuwezijds Voorburgwal in Amsterdam. Het pand is in eigen bezit en beheer. De benedenverdieping wordt verhuurd voor ca. € 27.000,- en de werkruimte op de eerste etage wordt verhuurd voor ca. € 13.500,- per jaar. In verband met de beëindiging van het huurcontract zal in 2023 gezocht worden naar een nieuwe huurder van de eerste etage. De medewerkers houden kantoor op de tweede en derde etage, waar ook bestuurs- en ledenraadsvergaderingen plaatsvinden.

1.6 Samenwerking

Er zijn verschillende organisaties die zich inzetten voor de bescherming van huisdieren. Onze unieke positionering is gelegen in onze preventieve aanpak via onafhankelijke voorlichting en een krachtige politieke lobby. Bovendien zijn wij er voor de huisdieren zelf en zetten wij ons in voor hun belangen, ook als die niet overeenstemmen met de belangen van hun eigenaren.

Wanneer we elkaar kunnen versterken, werken we samen met andere organisaties. Tevens zijn we aangesloten bij een zestal samenwerkingsverbanden:



Dierencoalitie: samengesteld uit 17 Nederlandse dierenbeschermingsorganisaties en gericht op samenwerking en het zoeken naar overlap, met name op het gebied van politieke lobby. Ook het mobiliseren van de publieke opinie behoort tot de mogelijkheden.



Fairdog: een samenwerkingsverband van dierenwelzijnsorganisaties en partijen uit de hondensector, het onderwijs en de wetenschap. Doelstelling: kopers van honden een platform bieden met uitsluitend betrouwbaar aanbod van fysiek en mentaal gezonde en sociale honden en goede voorlichting over een verantwoorde aanschaf, opvoeding en verzorging.



EU Dog & Cat Alliance: bestaat uit meer dan 90 organisaties uit heel Europa op het gebied van dierenwelzijn, diergeneeskunde en herplaatsing. Doel is om elkaar van informatie te voorzien, elkaar te helpen en om gezamenlijk te lobbyen voor Europese wetgeving inzake dierenwelzijn en dierenhandel.



Koop geen kortsnuit: samenwerking met Dier&Recht, Stichting DierenLot, de Koninklijke Hondenbescherming, Caring Vets en het cluster Gezelschapsdieren van de beroepsvereniging voor dierenartsen. Met een publiekscampagne maken we mensen bewust van het leed achter honden met een korte snuit en sporen we hen aan geen kortsnuit te kopen.



Hulp voor Dieren uit Oekraïne: 27 organisaties die samenwerken om huisdieren van vluchtelingen uit Oekraïne te helpen met medische en praktische hulp en (tijdelijke) opvang.



Ik Klap: gezamenlijke lobby voor een permanent landelijk vuurwerkverbod door meer dan 100 dieren- en milieuorganisaties (onderdeel van het Vuurwerkmanifest).

2. Dieren begrijpen is dieren beschermen

Met het motto ‘Dieren begrijpen is dieren beschermen’ komt de Sophia-Vereeniging exclusief op voor de belangen van huisdieren. Hierin zijn wij in Nederland uniek. Wij beschermen huisdieren door voorlichting te geven over de aard en de natuurlijke behoeftes van dieren en educatie te bieden over de dieren taal. Als stem van het dier willen we mensen helpen om anders naar huisdieren te kijken en ze écht te begrijpen. Dit stelt hen in staat om het belang van het dier voorop te stellen en respectvol met dieren om te gaan.

Naast kinderen, (potentiële) huisdiereigenaren en hun omgeving, richten wij ons op politici. Waar voorlichting en educatie niet helpen, zijn strenge overheidsregels nodig. Daartoe voeren wij lobby-campagnes voor betere wetgeving die het natuurlijke gedrag en het welzijn van huisdieren waarborgt.



2.1 Voorlichting en educatie

Voorlichting geven we merendeels met gratis **publiciteit** via perscontacten (direct of via een persbericht), opiniestukken en ingezonden brieven. Journalistieke aandacht in de geschreven pers, op televisie, de radio en het internet is een efficiënte manier om informatie te verspreiden en het publieke debat te stimuleren. Het afgelopen jaar was het bereik van de informatie over onze activiteiten en actuele ontwikkelingen 28,9 miljoen.

De voorlichting die via de eigen **website** wordt gegeven, wordt jaarlijks een half miljoen keer gelezen. De website is in 2021 geheel vernieuwd en wordt op continue basis geoptimaliseerd, ten gunste van de gebruiksvriendelijkheid, de fondsenwerving en de mogelijkheid tot interactie met bezoekers. Deze worden regelmatig uitgenodigd om deel te nemen aan een korte enquête, test of quiz. De resultaten daarvan worden zodanig verwerkt dat de voorlichting optimaal aansluit bij de informatiebehoefte van de gebruiker.

Als beheerder van verschillende sociale netwerkgroepen op Facebook, Twitter, Instagram en LinkedIn bereiken we dagelijks duizenden mensen. Met berichten, filmpjes, enquêtes en blogs dragen we onze belangrijkste boodschappen uit en worden volgers betrokken bij onze activiteiten. Daarnaast geven de **sociale media** trends weer die mogelijk aandacht behoeven en vormen de reacties van volgers een graadmeter voor het succes van onze voorlichting. In 2022 was het bereik bijna 2,2 miljoen.

Onze gedragsdeskundigen geven direct voorlichting via het **Sophia DierenSpreekuur**, waar (potentiële) huisdiereigenaren gratis terecht kunnen met vragen over honden, katten, konijnen en knaagdieren. Tevens informeren we mensen over wat het houden van een huisdier inhoudt. Zo kunnen zij weloverwogen beslissen over de aanschaf van een dier, waarbij wij hen stimuleren om naar een opvang of asiel te gaan.



Ook het digitale **SophiaNieuws** wordt ingezet om direct met de achterban te communiceren. In 2022 hebben we ingezet op het verbeteren van de kwaliteit van de nieuwsbrief en de e-mailadressen, om zo het bereik en de impact te kunnen vergroten. We streven ernaar dat het SophiaNieuws maandelijks door 7.500 mensen wordt gelezen.

Tot slot bieden de vrijwilligers van het **Sophia SnuffelCollege** educatie over de lichaamstaal van honden en andere dieren, door met hun speciaal geteste hond kinderen op basisscholen te onderwijzen. Door de coronapandemie konden zij lange tijd echter nauwelijks de klas in. Ons doel voor de komende tijd is om het Sophia SnuffelCollege weer in ere te herstellen en jaarlijks 5.000 kinderen te leren hoe ze veilig en respectvol met dieren omgaan.

2.2 Politieke lobby

Sinds de inwerkingtreding van de Wet dieren in 2013 is het dierenwelzijnsbeleid in Nederland gericht op minder wettelijke regels. Daardoor ligt de verantwoordelijkheid voor dierenwelzijn voor een groot deel bij de sector zelf, terwijl daar de economische belangen vaak prevaleren boven de belangen van de dieren. Wij zetten ons in voor adequate dierenbeschermingswetten en een strenge controle daarop. We stimuleren politici om het belang van het dier voorop te stellen en de natuurlijke behoeftes en de aard van het dier leidend te laten zijn bij het opstellen van wet- en regelgeving en het nemen van beslissingen. Dit doen we door hen van informatie te voorzien en een open dialoog aan te gaan.

Als kleine organisatie kunnen wij effectieve lobby voeren door - in voorbereiding op een debat of overleg - heel gericht inhoudelijke informatie te verstrekken aan Tweede Kamerleden, bijvoorbeeld met position papers. Zo kan deze informatie door verschillende Kamerfracties worden ingebracht tijdens het debat. Tevens zijn wij in rechtstreeks overleg met ambtenaren van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), waarmee de kans vergroot dat onze standpunten worden overgenomen door het ministerie. Daarnaast dragen publiekscampagnes en het publiceren van opiniestukken in de landelijke dagbladen en op toonaangevende websites bij aan het vergroten van het politieke draagvlak.

In sommige gevallen neemt de kans van slagen toe door samen te werken. Op een aantal overkoepelende onderwerpen hebben we de krachten gebundeld met andere organisaties die dezelfde doelen nastreven. Dat is bijvoorbeeld het geval bij de huisdierenhandel en de rasdierenproblematiek: gezamenlijk is er meer expertise en een enorme achterban, waarmee we het belang van verandering kunnen benadrukken.

In het volgende hoofdstuk wordt beschreven hoe wij in 2022 invulling gaven aan de strategieën die wij inzetten om onze ambitie te verwezenlijken:

- Bewustwording en begrip creëren door (potentiële) eigenaren en hun omgeving actief voorlichting te geven over de natuurlijke behoeftes en de aard van huisdieren.
- Bewustwording en begrip creëren door kinderen, huisdiereigenaren en hun omgeving educatie te bieden over de dierentaal.
- Dierenbeschermende wet- en regelgeving stimuleren door politici van informatie te voorzien.

Ons Jaarverslag 2022 is opgesteld conform de richtlijnen van het CBF voor resultaat- en impactmeting. Per onderwerp worden de activiteiten beschreven, de resultaten in 2022 (outputs), de beoogde effecten daarvan (outcomes) en het beoogde langetermijneffect op huisdieren in Nederland (impact).



3. Dierenbeschermende activiteiten

Om mensen te helpen goed voor hun dier te zorgen, geeft de Sophia-Vereeniging voorlichting over de natuurlijke behoeftes van de meest gehouden huisdieren. Dieren begrijpen is dieren beschermen: met meer kennis over wat een dier nodig heeft en hoe het zich van nature gedraagt, kan de omgang substantieel verbeteren. Deze gedachte ligt ook ten grondslag aan het Sophia SnuffelCollege, waar kinderen leren de lichaamstaal van dieren juist te interpreteren. Met onze voorlichting en educatie creëren we bewustwording en begrip, de voorwaarden voor een respectvolle omgang met huisdieren.

In Nederland worden ongeveer 27 miljoen dieren als huisdier gehouden. Hun belangen dienen gewaarborgd te worden in wet- en regelgeving, waarbij de natuurlijke behoeftes en de aard van het dier leidend zijn. Dat geldt onder meer voor de vele diersoorten die niet geschikt zijn voor een leven in gevangenschap. Het is onmogelijk om de huisvesting en verzorging van deze dieren geheel af te stemmen op hun behoeftes. Hierdoor kunnen zij hun natuurlijke gedrag niet uitvoeren, met welzijnsproblemen tot gevolg. Positieflijsten en heldere houdvoorschriften zijn nodig om hier paal en perk aan te stellen.

3.1 Ken je huisdier

Wat is het probleem?

De meeste mensen willen het beste voor hun huisdier. Toch hebben veel huisdieren niet het leven dat ze verdienen, simpelweg door een gebrek aan kennis. Een voorbeeld is de hamster die de hele dag uit zijn slaap gehouden wordt door knuffelgrage kinderen die hem uit zijn kooi halen. De eigenaren weten niet dat een hamster een nachtdier is en als prooidier doodsangsten uitstaat als hij van bovenaf wordt opgepakt. Andere voorbeelden zijn de chihuahua die de hele dag wordt vertroeteld, maar die nooit een keer lekker hond mag zijn omdat zijn outfit dan vies wordt. De buitenkat die weliswaar veilig, maar doodongelukkig de hele dag voor het raam zit te staren naar wat hij allemaal mist. Onbedoeld hebben deze dieren een ellendig leven, omdat er niet tegemoet gekomen wordt aan hun natuurlijke behoeftes.

Wat doen wij eraan?

Wij zijn ervan overtuigd dat als (potentiële) eigenaren en hun omgeving kennis hebben van het natuurlijke gedrag van hun dier en hun lichaamstaal kunnen duiden, ze anders naar dieren kijken en betere keuzes maken waarin het belang van het



dier een hoofdrol heeft. Daarvoor is het belangrijk om te weten hoe dieren op ons lijken, maar ook hoe ze van ons verschillen. De ene keer leidt dat tot een betere verzorging, een andere keer tot de beslissing om maar geen hamster te nemen voor de kinderen.

Met de campagne 'Ken je huisdier' benaderen wij specifieke doelgroepen om specifiek huisdierenleed aan te pakken. Een belangrijk thema is 'eenzaamheid', een vaak onzichtbaar probleem dat veel aandacht verdient. Want voor de meeste dieren die in of rondom huis gehouden kunnen worden, is contact met soortgenoten een eerste levensbehoefte. Een gebrek aan interactie kan bij sociale dieren leiden tot stress, gedragsproblemen en een vroegtijdige dood. Met gerichte voorlichting bestrijden wij sociale verwaarlozing, maar ook zaken als ongeschikte huisvesting en een gebrekkige verzorging. Deze voorlichting vindt onder meer plaats via de website, de (sociale) media, het Sophia DierenSpreekuur, het Sophia HuisdierenKwartet en animaties.

Wat hebben we bereikt in 2022? (outputs)

- Via onze sociale-mediakanalen informeerden we bijna 2,2 miljoen mensen over de natuurlijke behoeftes, de aard en de lichaamstaal van huisdieren. De website werd bijna een half miljoen keer bezocht en via de media hadden we een bereik van meer dan 28,9 miljoen.
- We zetten verschillende onderzoeken uit om de doelgroepen en de informatiebehoefte goed in kaart te brengen. Op basis van deze onderzoeken worden voorlichtende campagnes ontwikkeld:
 - Door studenten van Van Hall Larenstein werd onderzoek gedaan naar het aanschaffen en houden van trenddieren (hond en kat) door jongvolwassenen;
 - Een student van HAS Green Academy onderzocht de natuurlijke behoeftes en de positieve staat van welzijn bij katten. Dit onderzoek werd opgevolgd door twee studenten van Van Hall Larenstein die zich bezighouden met de katvogelproblematiek;
 - Een student van Hogeschool Inholland Delft onderzocht hoe het natuurlijke gedrag van huisdieren verankerd kan worden in de Wet dieren;
 - Door een student van de Aeres Hogeschool werd een rapport gemaakt over de verzorging en het natuurlijke gedrag van konijnen en cavia's. Twee studenten van Van Hall Larenstein zijn daarop een doelgroeponderzoek gestart onder houders van konijnen;
 - Intern werd onderzoek gedaan naar de sociale behoeftes van honden;
 - Via ons consumentenpanel SophiaPanel verstuurdde we vier enquêtes over



het aanschaffen en verzorgen van huisdieren, het afstand doen van je dier, eenzaamheid bij honden en voorlichting over huisdieren;

- We zetten grootschalig de Sophia HuisdierenEnquête uit, die werd ingevuld door 2.607 respondenten.
- Onze voorlichtende whitepapers werden veelvuldig gedownload en er werden honderden vragen gesteld bij het Sophia DierenSpreekuur. Rond de feestdagen werd het Sophia HuisdierenKwartet als schoencadeautje verkocht. Met dit spel lichten wij kinderen voor over de sociale behoeftes van honden, katten, konijnen, paarden, cavia's, hamsters en vogels.
- Er werden nieuwe voorlichtende middelen ontwikkeld, waaronder ansichtkaarten met informatie over sociale behoeftes en een educatief bordspel dat het komende jaar zal worden aangeboden in de webshop.
- Via de website en de sociale media worden vijf animaties aangeboden over de sociale behoeftes van huisdieren, een veilige en respectvolle omgang met honden, de rashondenproblematiek, het verantwoord aanschaffen van huisdieren en over het belang van geboortebeperving bij katten.

Outcome: Het beoogde effect van onze voorlichting is dat meer mensen zich bewust worden van de natuurlijke behoeftes van huisdieren en hier rekening mee houden bij de aanschaf en de verzorging van huisdieren.

Impact: Wij streven ernaar dat meer huisdieren in hun natuurlijke behoeftes worden voorzien.

3.2 Sophia SnuffelCollege



Wat is het probleem?

De lichaamstaal en het gedrag van honden worden vaak verkeerd begrepen. Dit kan een goede en prettige omgang met honden belemmeren, waardoor hun welzijn wordt geschaad. Ook kan miscommunicatie gevaarlijke situaties veroorzaken: in Nederland vinden jaarlijks 150.000 bijtincidenten plaats, vooral bij jonge kinderen.

Wat doen wij eraan?

Meer kennis van de hondentaal zal de omgang met de dieren verbeteren en angst voor honden verminderen. Bovendien is uit internationaal onderzoek gebleken dat de kans op een hondenbeet met 86% afneemt als mensen het gedrag van honden goed begrijpen en hun eigen handelen erop aanpassen. Om kinderen hierover voor te lichten, bezoeken de vrijwilligers van

het Sophia SnuffelCollege de laagste groepen van de basisschool samen met een speciaal geteste hond. Na drie lessen ontvangen de kinderen een Snuffel-Diploma en een werkboekje met informatie voor hun ouders. De Sophia SnuffelColleges kunnen rekenen op veel media-aandacht, zodat de voorlichting verder reikt dan het klaslokaal. Via sociale media wordt een animatie ingezet die uitlegt dat honden anders denken dan mensen.



Wat hebben we bereikt in 2022? (outputs)

- Door de corona-epidemie werden er in 2020 en 2021 amper scholen bezocht door onze SnuffelVrijwilligers. Ook konden er geen nieuwe vrijwilligers worden opgeleid en geen honden getest. In 2022 pakte een aantal vrijwilligers de draad weer op en kwamen er ook weer aanvragen van scholen binnen, waarmee 727 kinderen werden bereikt. Doel is om in 2024 weer op het oude niveau van 5.000 kinderen per jaar te zitten. Via de (sociale) media werden ruim 2,6 miljoen mensen bereikt, onder andere met artikelen over de scholenbezoeken en de hondentaal.
- Ondanks corona kon in 2021 wel gestart worden met het opleiden van vier nieuwe hondengedragstesters door hondengedragsdeskundige Patricia Spee. In 2022 rondde zij hun opleiding af, waardoor er nu op vijf plekken in Nederland honden getest kunnen worden op geschiktheid voor het Sophia SnuffelCollege.
- De huidige SnuffelVrijwilligers bleven betrokken bij het project door kennis te delen in een speciale Facebookgroep en door een vrijwilligersdag bij te wonen, waarbij er met de SnuffelHonden gewandeld werd in de prachtige bossen van Ughelen.
- Het online Sophia's SnuffelSpel moest op de schop omdat het spel technisch niet meer werd ondersteund. Nadat de Stichting Bouwstenen voor Dierenwelzijn een mooie donatie toezegde, startten we een samenwerking met studenten van Hogeschool Windesheim. Zij ontwikkelden een nieuw spel dat kinderen leert hoe ze honden moeten benaderen. In 2022 werd het spel 639 keer gespeeld.
- Door een student van Van Hall Larenstein werd onderzoek gedaan naar het kennisniveau over de hondentaal en de omgang met honden. Ook bracht zij in kaart welke communicatiemiddelen aansluiten bij de doelgroep.



Outcome: Het beoogde effect van dit scholenproject is dat jaarlijks 5.000 kinderen en hun naasten hebben geleerd hoe ze veilig en respectvol met honden omgaan.

Impact: Het Sophia SnuffelCollege heeft als doel een betere omgang met honden en andere huisdieren.

3.3 Belang van het dier voorop

Wat is het probleem?

In de Wet dieren wordt de intrinsieke waarde van dieren erkend. Deze erkenning is belangrijk, maar wordt tegelijkertijd ondermijnd door uitzonderingen en open formuleringen. Bovendien is de bepaling over de intrinsieke waarde geen zelfstandig handhaafbare norm. Het heeft slechts een beperkte waarde bij het stellen van wettelijke regels of het nemen van besluiten. De overheid is verplicht om het belang van het dier mee te wegen, maar niet om dit belang voorrang te geven. In de meeste gevallen delven de dieren het onderspit, zeker als er economische belangen tegenover staan.



Wat doen wij eraan?

Al sinds de oprichting in 1867 zet de Sophia-Vereeniging zich in voor adequate dierenbeschermingswetten en een strenge controle daarop. Wij stimuleren politici om het belang van het dier prioriteit te geven en de natuurlijke behoeftes en de aard van het dier leidend te laten zijn bij het opstellen van wet- en regelgeving en het nemen van beslissingen. Dit doen we door hen van informatie te voorzien en een open dialoog aan te gaan. Daarnaast vragen we dierenvrienden bij actuele gebeurtenissen om onze petitie 'Laat de dieren weer dier zijn' te ondertekenen: we moeten het natuurlijke gedrag van huisdieren centraal stellen in plaats van ons eigen belang.



Wat hebben we bereikt in 2022? (outputs)

- We profileren de Sophia-Vereeniging als expert op het gebied van natuurlijke behoeftes van huisdieren, onder andere door position papers te ontwikkelen in samenwerking met wetenschappers, studenten en deskundigen. In 2022 zijn diverse onderzoeken uitgezet die de basis vormen voor position papers over de natuurlijke behoeftes, de huisvesting en de verzorging van konijnen en cavia's. Tevens komt er een position paper over de positieve staat van welzijn van katten en de kat-vogelproblematiek. In de komende periode presenteren we deze aan Tweede Kamerleden en LNV, mogelijk gekoppeld aan een voorlichtingscampagne en media-aandacht.
- We zijn gestart met het maken van een netwerk-analyse, om op termijn een sectorbreed webinar te kunnen organiseren over de natuurlijke behoeftes, de huisvesting en de verzorging van konijnen en/of cavia's.
- De petitie 'Laat de dieren weer dier zijn' is ontwikkeld en er is een campagneplan opgesteld voor 2023. Doel is om mensen bewust te maken van het belang van het dier en maatschappelijk draagvlak aan te tonen.
- We woonden twee symposia bij over de rechtspositie van dieren, waarbij diverse politici van onder ander VVD, D66 en PvdD betrokken waren.



Outcome: Het beoogde effect van onze lobby-activiteiten is dat politici en beleidsmakers goed geïnformeerd beslissingen nemen waarbij het belang van het dier leidend is.

Impact: Wij streven ernaar dat de wet- en regelgeving in Nederland een respectvolle omgang met huisdieren waarborgt.

3.4 Positieflijst

Wat is het probleem?

Veel dieren die in Nederland gehouden worden, lijden ernstig omdat er in gevangenschap niet tegemoet gekomen wordt aan hun natuurlijke behoeftes. Alleen in hun natuurlijk omgeving kunnen zij naar hun aard leven. Dat maakt deze dieren ongeschikt als huisdier.

Wat doen wij eraan?

In 2015 werd met medewerking van de Sophia-Vereeniging een zogenaamde ‘positieflijst’ van kracht: een door de overheid vastgestelde lijst van dieren die geschikt worden geacht om als huisdier gehouden te worden. Met zoogdiersoorten die niet op deze lijst genoemd worden, mag niet worden gefokt en ze mogen niet meer gehouden en verhandeld worden. Na de inwerking-treding ontstond er veel discussie over de beoordelingsmethode en over welke dieren op de Positieflijst zoogdieren vermeld moesten worden. Er zouden te veel stakeholders bij het proces betrokken zijn om tot een objectieve beoordeling te kunnen komen. Ondertussen werden lijsten voor andere diersoorten op de lange baan geschoven.

In 2019 ontwikkelde het ministerie van LNV een nieuwe beoordelingsmethode. Om te voorkomen dat ook deze methode als te subjectief zou worden verworpen, hielden dieren-beschermingsorganisaties zich afzijdig tot er een nieuwe lijst gepresenteerd werd.

Wat hebben we bereikt in 2022? (outputs)

- Na een lobbytraject van drie decennia werd op 6 juli 2022 de Huis- en hobbydierenlijst gepresenteerd door minister Staghouver. Op de lijst staan 30 zoogdieren die geschikt worden geacht als huisdier. Naar verwachting gaat deze lijst in op 1 januari 2024. Voor dieren die niet op de lijst staan, geldt een overgangsregeling.
- Samen met andere dierenbeschermingsorganisaties stuurden we een brief naar minister Staghouver met het verzoek om het voorstel aan de Europese Commissie te steunen voor onderzoek naar Europese positieflijsten. Tijdens de Landbouw- en Visserijraad van de Europese Unie werd hiervoor door Nederland en maar liefst 18 andere lidstaten steun uitgesproken, wat betekent dat het onderzoek gaat plaatsvinden.
- Via de (sociale) media en onze website wezen we mensen erop dat dieren alleen gehouden kunnen worden als er tegemoet gekomen wordt aan hun natuurlijke behoeftes. Daarmee hadden we een bereik van ruim 12,5 miljoen.
- We ondersteunen de lobbycampagnes van andere dierenbeschermingsorganisaties voor positieflijsten voor vogels, amfibieën en reptielen.



Outcomes: Het beoogde effect van onze lobby- en voorlichtingsactiviteiten:

- Er komt een positieflijst voor zoogdieren met daarop enkel dieren die gedomesticeerd zijn, met mensen kunnen leven en in gevangenschap hun natuurlijke gedrag kunnen vertonen.

- De komende kabinetsperiode worden er ook positieflijsten opgesteld voor vogels, amfibieën en reptielen.
- Meer mensen zijn zich ervan bewust dat dieren alleen als huisdier gehouden kunnen worden als zij in gevangenschap hun natuurlijke gedrag kunnen uitoefenen.

Impact: *Ons doel is dat er geen dieren meer als huisdier gehouden worden die daarvoor niet geschikt zijn.*

3.5 Actuele campagnes

Naast onze vaste dierenbeschermende activiteiten werd in 2022 ook ingespeeld op actuele zaken, zoals de oorlog in Oekraïne die veroorzaakte dat er veel vluchtelingen met hun huisdieren naar Nederland komen. Ook de toegenomen import van kortsnuiten die in Nederland niet meer gefokt mogen worden en de herziening van de Wet dierenmishandeling en dierverwaarlozing hadden onze aandacht, waarbij er mooie successen in het verschiep liggen voor het huisdierenwelzijn in Nederland.

Importverbod doorgefokte dieren

Als sinds 2009 pleiten wij voor maatregelen tegen het fokken op uiterlijk, ten koste van de gezondheid van dieren. In 2014 vierden we het eerste succes: in het Besluit gezelschapsdieren werd opgenomen dat fokkers erfelijke afwijkingen en schadelijke uiterlijke kenmerken voor zover mogelijk moeten voorkomen. In 2019 werden de eerste handhavingscriteria opgesteld. Sindsdien mogen er in Nederland geen honden meer gefokt worden met een heel platte snuit.



De vraag naar kortsnuiten zoals mopshonden en Franse bulldogs blijft echter ongekeerd groot. Daarom worden deze dieren nu op grote schaal geïmporteerd. In 2020 lanceerden we een petitie en ontwierpen we een wetsvoorstel voor een verbod op de import van dieren die in Nederland niet meer gefokt mogen worden. De Partij voor de Dieren, VVD en CDA dienden een motie in voor onderzoek naar ons wetsvoorstel. Deze motie werd met een grote meerderheid aangenomen en het ministerie van LNV startte met de verdere juridische onderbouwing van het verbod. In januari 2023 kondigde minister Adema een houdverbod aan op dieren die lijden onder hun uiterlijk. Dit houdverbod betekent automatisch ook dat doorgefokte dieren niet meer verhandeld of geïmporteerd mogen worden.

Ondertussen ontwikkelden we samen met Dier&Recht, Stichting DierenLot, de Koninklijke Hondenbescherming, Caring Vets en het cluster Gezelschapsdieren van de beroepsvereniging voor dierenartsen de publiekscampagne 'Koop geen kortsnuit'. Via de (sociale) media enabri's

maken we mensen bewust van de gevolgen van doorfokken en ontmoedigen we hen om een kortsnuit te kopen.

Hulp voor Dieren uit Oekraïne

Sinds het uitbreken van de oorlog in Oekraïne komen er veel vluchtelingen naar Nederland, vaak met een huisdier. Om de dieren zo effectief en snel mogelijk te kunnen helpen, sloegen 27 organisaties de handen ineen met een gezamenlijk meldpunt, een website in meerdere talen, een donatieplatform en een centraal telefoonnummer voor medische en praktische hulp en (tijdelijke) opvang. Maar liefst 800 dierenartsen toonden zich bereid de dieren in nood te helpen. In 2022 werden er ruim 3.500 hulpvragen behandeld.



Wet aanpak dierenmishandeling en dierverwaarlozing

Ook in het afgelopen jaar richtten we ons op de op handen zijnde wijziging van de Wet aanpak dierenmishandeling en dierverwaarlozing. Via een internetconsultatie en een reactie op de memorie van toelichting pleitten we voor een levenslang zelfstandig houdverbod en een verhoging van de maximale straffen. In 2023 wordt de wet besproken in de Tweede Kamer; een meerderheid van de Kamerleden lijkt voorstander te zijn van hogere straffen en een levenslang houdverbod. Tevens heeft de minister laten weten meer geld en middelen beschikbaar te willen stellen voor de NVWA, zodat meldingen van (vermoedelijke) dierenmishandeling en -verwaarlozing beter worden opgevolgd.

Uitbreiding verbod op het zelf doden van huisdieren

Huisdieren met een minder populair uiterlijk worden door fokkers vaak gedood omdat ze moeilijk te verkopen zijn. Deze diertjes zijn kerngezond, maar vanwege een verkeerde vachtkleur worden ze vaak op gruwelijke wijze - om het leven gebracht. Na intensieve politieke lobby lukte het in 2014 om een verbod op het zelf doden van honden en katten te realiseren. Nu dringen we erop aan dat dit verbod ook voor andere huisdieren gaat gelden, zoals konijnen en knaagdieren. Daarvoor hebben we inmiddels zo'n 22.000 handtekeningen verzameld en er was veel media-aandacht, onder meer in de televisieprogramma's *Rambam* en *EenVan-daag*. In 2021 diende de Partij voor de Dieren een amendement in, maar dit werd als te breed (alle gehouden diersoorten) en niet handhaafbaar beschouwd. Inmiddels ligt er een nieuw, beperkter amendement dat zal worden meegenomen bij de behandeling van de Wet aanpak dierenmishandeling en dierverwaarlozing in 2023. Wij motiveren de Kamerleden actief om het amendement te steunen.



Dumpen huisdieren

Samen met een aantal organisaties van de Dierencoalitie en de Nederlandse Federatie Dierenopvang Organisations onderzochten we de problematiek rondom het dumpen van huisdieren. Er

werden onder andere gesprekken gevoerd met het ministerie van LNV, GAIA (over de situatie in België), het LICG, de RVO, brancheorganisatie Dibevo en de politie. Via het SophiaPanel hielden we een enquête over afstand doen van huisdieren, die 700 keer werd ingevuld. De lobby voor een chip- en registratieplicht voor katten lijkt zijn vruchten af te werpen: minister Adema van LNV kondigde aan deze maatregel te willen invoeren zodat het dumpen van katten lastiger wordt en het aantal zwerfkatten afneemt.

Landelijk vuurwerkverbod

Al een aantal jaren is de Sophia-Vereeniging aangesloten bij het Vuurwerkmanifest, dat pleit voor een verbod op consumenten-vuurwerk. Het manifest wordt ondersteund door 670.000 particulieren en organisaties die zich zorgen maken over de impact op volksgezondheid, milieu en dierenwelzijn. Een aantal dierenwelzijns- en milieuorganisaties van het Vuurwerkmanifest startte in 2021 de campagne 'Ik Klap', met onder meer een petitie voor een permanent landelijk vuurwerkverbod. Meer dan 700.000 handtekeningen werden op 8 maart aangeboden aan de Tweede Kamer. In juni werd een wetsvoorstel van GroenLinks en de Partij voor de Dieren besproken, maar een meerderheid van de partijen wilde eerst het resultaat van het gedeeltelijke verbod afwachten. In december werd opnieuw aandacht gevraagd voor de angst, stress en gehoorschade die vuurwerk bij dieren teweegbrengt.



Ondersteuning externe dierenbeschermingscampagnes

Regelmatig krijgen we het verzoek om campagnes van andere organisaties kracht bij te zetten. Zo werden er op initiatief van Stichting AAP namens 50 dierenwelzijnsorganisaties brieven gestuurd naar Gucci. Het modelabel werd verzocht te stoppen met het uitzenden van reclamespotjes waarin tijgers worden neergezet als luxe accessoires die als huisdier gehouden kunnen worden. De campagne Fur Free Europe ondersteunden we door ons kantoor beschikbaar te stellen tijdens een demonstratie op de Dam en ons logo te plaatsen op banners en communicatiemateriaal.

Op initiatief van Compassion In World Farming werd namens 19 dierenbeschermingsorganisaties een brief gestuurd naar minister Staghouter met het verzoek een resolutie te steunen die het verband tussen dierenwelzijn en milieucrisis erkent. Deze resolutie werd aangenomen tijdens de Milieuvergadering van de Verenigde Naties in Nairobi; een belangrijke eerste stap om ervoor te zorgen dat alle lidstaten dierenwelzijn en natuurbescherming verbeteren.

4. Fondsenwerving

De Sophia-Vereeniging is financieel voor een groot deel afhankelijk van inkomsten uit beleggingen en nalatenschappen. Hoewel deze inkomsten substantieel zijn, brengen zij ook een groot risico met zich mee: jaarlijks wordt een reëel bedrag begroot, maar als er geen nalatenschappen binnenkomen of de beurs tegenvalt, leidt dat meteen tot een fors tekort.

Om te voorkomen dat het vermogen dusdanig aangetast wordt dat het voortbestaan van de organisatie in gevaar komt, hebben we ons het afgelopen jaar wederom ingezet voor groei van inkomsten. Daarbij is het een belangrijk streven om de structurele baten uit contributies, giften en donaties van leden en donateurs te verhogen. We onderzoeken continu hoe we het vermogen op verantwoorde en effectieve wijze kunnen inzetten om leden en donateurs te werven en te behouden. Het aantal ledenwervingsmethoden neemt echter af, waardoor de inkomsten uit leden en donateurs onder druk staan. We zullen moeten zoeken naar alternatieve inkomstenbronnen, onder meer binnen de institutionele markt.



Ondertussen zetten we relationship fundraising in om de band met onze huidige achterban zodanig te versterken dat de inkomsten per lid stijgen en de uitval geminimaliseerd wordt. Tweewegscommunicatie is daarbij van groot belang: door in dialoog te treden met de achterban en deze te motiveren en inspireren om 'mee te doen', vergroot de binding met de vereniging en daarmee de giftbereidheid. Daarbij moet de nadruk liggen op de missie, de gemeenschappelijke drijfveer, de reden waarom de Sophia-Vereeniging bestaat en waarom de leden en donateurs haar steunen. Doel is dat er een gezonde, meer planbare financiële basis ontstaat.

4.1 Particuliere markt

4.1.1 Nieuwe leden en donateurs werven

Online werving

Tijdens campagnes, maar met name via de eigen website, dierenbeschermende producten zoals de Sophia NoodSticker en de Sophia NoodPas, het Sophia DierenSpreekuur en online activiteiten zoals een petitie of enquête worden belangstellenden betrokken bij de Sophia-Vereeniging. Een beperkt aantal wordt direct lid, anderen melden zich aan als ontvanger van de digitale nieuwsbrief SophiaNieuws. Deze groep werd het afgelopen jaar vier keer benaderd



met een giftvraag of een verzoek om lid te worden. Daarnaast plaatsten we ledenwervende advertenties op Facebook en werd de website geoptimaliseerd voor leden- en donateurwerving. In totaal leverde online werving het afgelopen jaar 323 leden en donateurs op.

Telefonische werving

Telefonische werving is voor de Sophia-Vereeniging effectief gebleken: tegen een relatief laag tarief werven we nieuwe leden en donateurs met een laag uitvalpercentage. Nadeel is dat het aantal te werven nieuwe leden beperkt is, omdat het afhankelijk is van de dierenbeschermende activiteiten. We gebruiken bijvoorbeeld telefoonnummers afkomstig van de website (webshop, downloadbare flyers, etc.) en van dierenbeschermende acties, zoals de Sophia NoodSticker en campagnepetities. Bovendien zijn we afhankelijk van de capaciteit van het externe belbureau waar we mee samenwerken. Vanwege een personeelstekort werden in 2022 slechts 38 nieuwe leden en donateurs telefonisch geworven.

Straatwerving

Hoewel de uitvalpercentages hoger zijn dan bij andere vormen van ledenwerving, leverde straatwerving via een extern bureau tot recent relatief goede resultaten. Versneld door de corona-uitbraak werd de capaciteit echter een bron van zorg: in toenemende mate kampen straatwervingsbureaus met personeelstekorten en dreigt de kwaliteit af te nemen. In 2021 besloten we te gaan samenwerken met een nieuw bureau, dat de opdracht kreeg om 600 nieuwe leden en donateurs te werven. Eind 2021 werden daarvan 73 leden geworven, in 2022 nog eens 412. Na afronding van deze pilot is gestart met de evaluaties; we houden er rekening mee dat deze wervingsmethode in 2023 niet of nauwelijks meer inzetbaar zal zijn.

Opportunity driven ledenwerving

Incidenteel doen zich kansen voor om leden te werven via nieuw ontwikkelde concepten. Deze kunnen gekoppeld zijn aan de dierenbeschermende activiteiten, zoals een online quiz over huisdierbezit die we met een extern bureau ontwikkelden. Ook nieuwe digitale mogelijkheden, loterijen en affiliate marketing worden onderzocht. Indien de risico's en de kosten beperkt zijn en er capaciteit beschikbaar is, grijpt de Sophia-Vereeniging dergelijke kansen aan om te testen of deze methodes op (kosten-)efficiënte wijze tot langdurig resultaat kunnen leiden.

4.1.2 Werving via eigen leden en donateurs

Om ervoor te zorgen dat de geworven leden en donateurs langer verbonden blijven aan de Sophia-Vereeniging, zetten we in op relationship fundraising. Daarbij ontwikkelen we 'customer journeys' waarin individuele leden en donateurs worden gekoppeld aan hun motivatie om te geven. Afhankelijk van de manier waarop en de reden waarom iemand lid of donateur is geworden, wordt een pad uitgestippeld waarin de gever op het juiste moment wordt voorzien van de juiste informatie en de juiste giftvraag.

Regelmatig onderzoeken we de tevredenheid en loyaliteit van de leden en donateurs. Met de inzichten die daaruit voortkomen, worden de middelen aangepast en verbeterd zodat er een duurzame relatie kan ontstaan met de achterban. Om alle gewenste gegevens van (potentiële) leden en donateurs te kunnen verzamelen, analyseren en interpreteren, is geïnvesteerd in een nieuwe database. Deze is gekoppeld aan een nieuw mailingsysteem en aan de website, zodat het proces van de customer journeys en de ondersteuning van de individuele behoeftes zo veel mogelijk geautomatiseerd kunnen verlopen.

Als dank voor hun betrokkenheid en om hun loyaliteit te versterken, wordt aan de leden regelmatig een diervriendelijke aanbieding gedaan. Met name het handboek Sophia DierenEHBO, de Sophia NoodSticker en de Sophia NoodPas blijken daarbij populair. Tevens werd leden in april en oktober de mogelijkheid geboden om gratis het examen Sophia DierenEHBO af te leggen.

Sophia DierenEHBO

Al sinds 1929 organiseert de Sophia-Vereeniging een cursus Sophia DierenEHBO. Van origine was het een praktijkgerichte cursus, met workshops op het kantoor. Langzaam is de cursus omgebouwd naar een thuisstudie. Cursisten kunnen het handboek Sophia DierenEHBO, dat voor € 9,50 te koop is, zelfstandig bestuderen. Twee keer per jaar vindt er een examen plaats.

Nieuwe leden krijgen, indien gewenst, het handboek Sophia DierenEHBO als welkomstgeschenk bij hun lidmaatschap. Hiermee stimuleren we de groei van onze achterban en geven we tegelijkertijd voorlichting over de medische verzorging van huisdieren. In de webshop is tevens de Sophia EHBO-kaart verkrijgbaar, die als aanvulling op het handboek kort de belangrijkste handelingen uitlegt. In het afgelopen jaar werd het handboek 131 keer besteld en de Sophia EHBO-kaart 116 keer.



Sophia NoodSticker

Wanneer er in een woning brand uitbreekt, er is ingebroken of er een ongeval heeft plaatsgevonden, kunnen mensen rekenen op hulpdiensten. Huisdieren worden echter vaak aan hun lot overgelaten. De Sophia-Vereeniging ontwikkelde daarom de Sophia NoodSticker voor op de voordeur. Daarmee kunnen brandweer, politie en ambulance gewezen worden op de aanwezigheid van huisdieren, zodat ook zij worden geholpen in noodsituaties. In 2022 werd de Sophia NoodSticker 1.017 keer besteld via de website voor € 2,- per setje. Onze leden kunnen de sticker kosteloos aanvragen.



Sophia NoodPas

Veel huisdiereigenaren kennen de angst dat hen buitenshuis iets overkomt en er niemand tijdig omkijkt naar de dieren die alleen thuis zitten. Met de Sophia NoodPas in de portemonnee en aan de sleutelbos zijn deze zorgen niet meer nodig: hulpverleners zien direct wie er gewaarschuwd moet worden om zich over de achtergebleven huisdieren te ontfermen. De Sophia NoodPas kost € 2,50, leden betalen € 1,50. De pas werd 1.285 keer verstuurd naar huisdierbezitters.



Nalatenschappen

Nalatenschappen zijn voor de Sophia-Vereeniging altijd een belangrijke bron van inkomsten geweest. Met het gestaag toenemende aantal goede doelen in Nederland, is het belangrijk om op dit vlak zichtbaar te blijven. Hoewel de resultaten pas op de lange termijn zichtbaar zullen zijn, is een traject gestart voor nalatenschappenwerving. Dit traject is onderdeel van de customer journeys. Daarnaast wijzen we de doelgroep via advertenties in relevante bladen, notarisagenda's, de website en het SophiaNieuws actief op de mogelijkheden om een erfenis of legaat na te laten aan de Sophia-Vereeniging. In het afgelopen jaar mochten we een totaalbedrag van € 57.047,04 ontvangen van mensen die de huisdieren een warm hart toedragen.

4.2 Institutionele markt

Werftrajecten gericht op de institutionele markt maken sinds 2009 onderdeel uit van de fondsenwerving van de Sophia-Vereeniging. Wij werkten bijvoorbeeld samen met fabrikanten van biologische diervoeders en via vermogensfondsen verkregen we onder meer donaties voor het Sophia SnuffelCollege, het Sophia HuisdierenKwartet, voorlichtende animaties en het verbeteren van de website. In 2022 werd een fondsaanvraag ingewilligd voor het online Sophia's SnuffelSpel, waarbij Stichting Bouwstenen voor Dierenwelzijn € 6.400,- doneerde. Voor het Sophia SnuffelCollege ontvingen we € 1.250,- van stichting Puerto Cruz, Stichting CO Schippers Fonds doneerde € 250,- en stichting Abri voor Dieren zegde € 1.500,- toe voor het educatieve bordspel Ken je Huisdier.

4.3 Webshop

De dierenbeschermende producten die de Sophia-Vereeniging aanbiedt, worden verkocht in de giftshop op de website www.sophia-vereeniging.nl. Teven kunnen mensen hier terecht voor historische producten zoals onze verjaardagskalender en een boekje over onze rijke geschiedenis. Iedereen die iets koopt, kan een extra donatie doen voor de huisdieren in Nederland. In het afgelopen jaar leverde de webshop € 8.400,60 op.





5. Een blik op 2023

In dit jaarverslag hebben we beschreven hoe we in het afgelopen jaar opkwamen voor de belangen van dieren die in en om het huis gehouden worden. We hebben mooie resultaten behaald, waar we heel trots op zijn. Daarmee zijn we vol goede moed 2023 ingegaan, waarin we weer keihard knokken voor een respectvolle omgang met huisdieren.

Met ons kleine team hebben we ervoor gekozen om ons te richten op het motto ‘Dieren begrijpen is dieren beschermen’. Voorlichting en educatie over de aard van huisdieren krijgen ook in 2023 de prioriteit. Daarbij hebben niet alleen (potentiële) huisdiereigenaren en kinderen onze aandacht, maar ook politici. Want ook voor hen geldt: hoe meer kennis over de natuurlijke behoeftes van dieren en over de dierentaal, hoe beter men in staat is om het belang van het dier voorop te stellen en een respectvolle omgang voor te staan.

Specifiek staan in 2023 de volgende activiteiten op het programma:

Ken je huisdier

Hoe meer (potentiële) eigenaren en hun omgeving weten over de natuurlijke behoeftes van hun dier, hoe beter ze rekening kunnen houden met de belangen van huisdieren. Met de campagne ‘Ken je huisdier’ benaderen wij specifieke doelgroepen met gerichte informatie, zodat we ernstig dierenleed kunnen voorkomen. In 2022 zijn diverse onderzoeken uitgezet om doelgroepspecifieke pijnpunten in kaart te brengen. Op basis daarvan ontwikkelen we voorlichtingscampagnes en kunnen we onze communicatiemiddelen goed afstemmen op de informatiebehoefte.

In 2023 zullen we ons richten op eenzaamheid bij honden, ondermaatse huisvesting en verzorging van konijnen en cavia's en het welzijn van katten. Naast doelgroepspecifieke voorlichting bieden we meer algemene informatie, onder meer over de kat-vogelproblematiek en het leed onder doorgefokte dieren. Tevens besteden we aandacht aan ‘trenddieren’ die worden aangeschaft ter ondersteuning van het gewenste imago, maar die vaak niet de juiste verzorging krijgen.



Sophia SnuffelCollege

Al ruim dertig jaar is het Sophia SnuffelCollege een van de kernactiviteiten van de Sophia-Vereeniging. Het past bij uitstek bij onze preventieve doelstelling: op jonge leeftijd leren kinderen de hondentaal te duiden en op een liefdevolle manier met honden om te gaan. Zo leggen we de basis voor een respectvolle omgang met dieren. Bovendien worden hondenbeten voorkomen en zijn kinderen minder angstig na het volgen van de SnuffelColleges.



Na drie jaar ploeteren als gevolg van corona staan we te trappelen om met ons kersverse testteam nieuwe honden te testen en SnuffelVrijwilligers op te leiden. Wie ook SnuffelVrijwilliger wil worden, kan zich via www.sophiasnuffelcollege.nl aanmelden voor een gedragstest. Met dit dankbare werk worden duizenden honden en kinderen geholpen aan een beter leven!

Belang van het dier voorop

Door goede informatie te bieden, moedigen wij politici en andere beleidsmakers aan om niet de economische belangen, maar de natuurlijke behoeftes en de aard van het dier leidend te laten zijn bij het nemen van beslissingen. In 2023 wordt er een position paper ontwikkeld over de natuurlijke behoeftes, de huisvesting en de verzorging van konijnen en/of cavia's. Tevens komt er een position paper over de positieve staat van welzijn van katten en de kat-vogel-problematiek. Naar aanleiding van de position papers treden we in dialoog met politici en beleidsmakers. Zo onderzoeken we waar de breekpunten liggen en op welke vlakken er meer informatie gewenst is om de juiste keuzes te kunnen maken.

Om maatschappelijk draagvlak aan te tonen en bewustwording te creëren, lanceren we de petitie 'Laat de dieren weer dier zijn'. Bij actuele gebeurtenissen wijzen we (potentiële) huisdiereigenaren erop dat ze niet alleen moeten handelen vanuit eigen belang, maar ook moeten nagaan of ze een dier kunnen bieden wat het van nature nodig heeft.

Positieflijst

Veel dieren die in Nederland gehouden worden, zijn niet geschikt als huisdier. In gevangenschap kunnen zij hun natuurlijke gedrag niet uitoefenen, waardoor ze ernstig lijden. Met een zogenaamde 'positieflijst' kan dit probleem worden aangepakt: een door de overheid vastgestelde lijst van dieren die geschikt worden geacht om als huisdier gehouden te worden. Met diersoorten die niet op deze lijst genoemd worden, mag niet worden gefokt en ze mogen niet meer gehouden en verhandeld worden.

We zijn ontzettend blij dat de Positieflijst zoogdieren eindelijk invulling heeft gekregen met een zeer beperkt aantal dieren. Samen met andere dierenwelzijnsorganisaties zien we erop toe



dat deze lijst ook daadwerkelijk van kracht wordt op 1 januari 2024. Ondertussen ondersteunen we campagnes voor de ontwikkeling van positieflijsten voor vogels, amfibieën en reptielen. Naast lobby geven we voorlichting over het belang van adequate positieflijsten en moedigen we de maatschappelijke discussie over dit onderwerp aan.

Actuele gebeurtenissen

Uiteraard houden we in 2023 ook rekening met actuele gebeurtenissen die onze aandacht behoeven. Hoe gaat het houdverbod voor kortsnuiten er precies uitzien? Spannend is ook de wijziging van de Wet aanpak dierenmishandeling en dierverwaarlozing: zou er dan eindelijk een levenslang houdverbod komen? Wordt het verbod op het zelf doden van huisdieren uitgebreid?

Samen met onze achterban zetten we de schouders onder het vele werk dat voor ons ligt. Alleen met de hulp van al onze leden, donateurs, vrijwilligers en sympathisanten kunnen we onze activiteiten tot een succes maken en het welzijn en de gezondheid van huisdieren in Nederland verbeteren. Ik wil al deze mensen dan ook heel hartelijk bedanken voor het vertrouwen in de Sophia-Vereeniging en het ondersteunen van onze missie.

Wie meer wil weten over onze activiteiten voor huisdieren is van harte welkom op www.sophia-vereeniging.nl. Ook via onze sociale-mediakanalen en het digitale SophiaNieuws geven we in detail informatie over actuele ontwikkelingen, nieuwe activiteiten en dierenwelzijn in een politieke context. Voor persoonlijke vragen en opmerkingen zijn wij elke werkdag bereikbaar via info@sophia-vereeniging.nl of telefoonnummer 020 - 623 61 67.

Wij staan u graag te woord!

Steffie van Horck, maart 2023

Jaarrekening 2022

Inhoudsopgave

1. Begroting 2023	2
2. Vermogensopstelling per 31 december 2022	3
3. Categoriele exploitatierekening 2022	4
4. Toelichting vermogensopstelling per 31 december 2022	5
4.1 Waarderingsgrondslagen	5
4.2 Toelichting afzonderlijke posten vermogensopstelling	6
4.3 Niet uit balans blijvende rechten en verplichtingen	9
4.4 Economische ontwikkelingen	9
5. Toelichting categoriele exploitatierekening 2022	10
5.1 Toelichting baten	10
5.2 Toelichting per kostensoort	11
5.3 Toelichting besteed aan de doelstelling	13
5.4 Toelichting kosten werving baten	14
5.5 Toelichting bezoldiging directeur	15
6. Kengetallen	16
7. Toelichting lastenverdeling 2022	17

1. Begroting 2023

	<u>2023</u>
Baten	€
Baten particulieren	280.000
Baten particuliere non-profitorganisaties	25.000
<u>Som der baten particulieren</u>	305.000
* Baten beleggingen	57.500
<u>Som der baten</u>	362.500
Lasten	<u>2023</u>
	€
Te besteden aan de doelstelling	
Communicatie	130.445
Dierenbeschermende activiteiten	296.036
	<u>426.481</u>
<i>Bestedingspercentage doelstelling</i> <i>(totaal besteed aan doelstelling gedeeld door som der baten)</i>	117,6%
Wervingskosten	39.298
<i>Bestedingspercentage fondsenwerving</i> <i>(wervingskosten gedeeld door som der baten particulieren)</i>	12,9%
Kosten beheer en administratie	46.483
<i>Bestedingspercentage beheer en administratie</i> <i>(kosten beheer en administratie gedeeld door som der lasten)</i>	8,8%
* Kosten beleggingen	16.500
<u>Som der lasten</u>	528.762
Resultaat	<u><u>-166.262</u></u>
* <u>Saldo financiële baten en lasten</u>	41.000
<i>(baten beleggingen minus kosten beleggingen)</i>	

De begroting is reeds vastgesteld door het bestuur.

2. Vermogensopstelling per 31 december 2022

Activa	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
Materiële vaste activa	950.000		950.000	
Financiële vaste activa	<u>907.272</u>		<u>1.247.761</u>	
		1.857.272		2.197.761
Vorderingen	73.388		32.033	
Liquide middelen	<u>29.958</u>		<u>116.151</u>	
		103.346		148.184
		<u><u>1.960.618</u></u>		<u><u>2.345.945</u></u>

Passiva	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
Reserves				
Continuïteitsreserve	550.667		550.667	
Herwaarderingsreserve	700.000		700.000	
Bestemmingsreserve	<u>647.346</u>		<u>1.036.869</u>	
		1.898.013		2.287.536
Kortlopende schulden				
Loonheffing	5.881		5.495	
Kortlopende schulden	<u>56.724</u>		<u>52.914</u>	
		62.605		58.409
		<u><u>1.960.618</u></u>		<u><u>2.345.945</u></u>

3. Categoriele exploitatierekening 2022

	2022	2022	2021
	Realisatie	Begroting	Realisatie
	€	€	€
Baten			
Baten particulieren	271.264	310.000	272.664
Baten particuliere non-profitorganisaties	9.400	10.000	7.050
<u>Som der baten particulieren</u>	280.664	320.000	279.714
* Baten beleggingen	-186.499	113.300	182.793
<u>Som der baten</u>	94.165	433.300	462.507
Lasten			
Besteed aan de doelstelling			
Communicatie	119.350	121.979	117.867
Dierenbeschermende activiteiten	262.151	298.322	237.109
	381.501	420.301	354.976
Wervingskosten	42.079	87.404	51.679
Kosten beheer en administratie	45.426	47.245	44.135
* Kosten beleggingen	14.683	16.500	16.484
<u>Som der lasten</u>	483.689	571.450	467.274
Resultaat	-389.524	-138.150	-4.767
* <u>Saldo financiële baten en lasten</u>	-201.182	96.800	166.309
Toevoeging/onttrekking aan			
Continuïteitsreserve	-	-	-
Overige reserves	-389.524	-138.150	-4.767
	-389.524	-138.150	-4.767

4. Toelichting vermogensopstelling per 31 december 2022

4.1 Waarderingsgrondslagen

Algemeen

De jaarrekening is in hoofdzaak conform de Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen ingericht en opgesteld. Alle bedragen zijn in gehele euro's.

Waarderingsgrondslagen voor de vermogensopstelling

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op verkrijgingsprijs verminderd met lineaire afschrijvingen die zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur en rekening houdend met eventuele restwaarden.

Als activeringsgrens wordt een bedrag van € 10.000,- gehanteerd.

Het pand aan de Nieuwezijds Voorburgwal te Amsterdam is gewaardeerd op basis van marktwaarde. Overeenkomstig deze waarderingsgrondslag wordt op het onroerend goed niet afgeschreven.

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa opgenomen effecten worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Eventuele verschillen tussen aankoopprijs en een hogere of lagere marktwaarde per balansdatum zijn opgenomen onder de financiële baten en lasten. Voor deze wijze van resultaatnemen is gekozen omdat effecten met regelmaat worden verhandeld.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde met inachtneming van het risico van eventuele oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen en kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Ten aanzien van de posten begrepen in het resultaat geldt dat baten slechts zijn genomen indien en voor zover deze in het boekjaar zijn verwezenlijkt en dat met lasten is rekening gehouden die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar. Nalatenschappen worden in het boekjaar opgenomen waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De toerekening van de uitvoeringskosten naar de hoofdactiviteiten (zie hoofdstuk 7) geschiedt op basis van een gedetailleerde schatting van de urenbesteding per medewerker per activiteit.

4.2 Toelichting afzonderlijke posten vermogensopstelling

Materiële vaste activa	2022	2021
	€	€
Pand		
Boekwaarde per 1 januari	950.000	950.000
Bij: herwaardering op basis van taxatie	-	-
	<u>950.000</u>	<u>950.000</u>
Verbouwingen, onderhoud, etc.		
Boekwaarde per 1 januari	-	-
Bij: investering	-	-
Af: afschrijving boekjaar	-	-
Boekwaarde per 31 december	-	-
Totaal onroerend goed	<u><u>950.000</u></u>	<u><u>950.000</u></u>
Inventaris en automatisering		
Boekwaarde per 1 januari	-	-
Bij: investeringen	-	-
Af: afschrijving boekjaar	-	-
Boekwaarde per 31 december	-	-
Totaal		
Boekwaarde per 1 januari	950.000	950.000
Bij: herwaardering	-	-
Af: afschrijving boekjaar	-	-
	<u><u>950.000</u></u>	<u><u>950.000</u></u>

Op het pand wordt niet afgeschreven. De inventaris en automatisering zijn afgeschreven in vijf jaren zonder rekening te houden met restwaarden. Het pand is op € 950.000,- gewaardeerd conform de taxatie in november 2017. In 2023 wordt het pand opnieuw getaxeerd.

Financiële vaste activa	2022	2021
	€	€
Obligaties		
Boekwaarde per 1 januari	672.448	682.370
Bij: aankopen	173.278	75.212
Af: verkopen	158.309-	85.450-
Ongerealiseerde/gerealiseerde waardemutatie	86.223-	316
Boekwaarde per 31 december	<u>601.194</u>	<u>672.448</u>

Aandelen

Boekwaarde per 1 januari	512.744	521.634
Bij: aankopen	137.056	645-
Af: verkopen	196.464-	65.322-
Ongerealiseerde/gerealiseerde waardemutatie	149.974-	57.077
Boekwaarde per 31 december	303.362	512.744

Banksaldi t.b.v. effecten

Boekwaarde per 1 januari	62.568	11.952
Bij: toevoegingen	59.853-	50.616
Boekwaarde per 31 december	2.715	62.568

Totaal

Boekwaarde per 1 januari	1.247.761	1.215.956
Bij: aankopen	310.334	74.568
Af: verkopen	414.626-	100.156-
Ongerealiseerde/gerealiseerde waardevermindering	236.197-	57.393
	907.272	1.247.761

Vorderingen

	2022	2021
	€	€
Overlopende rente en obligaties	2.839	3.250
Te vorderen dividendbelasting	416	416
Te ontvangen erfenissen	52.000	9.661
Overige vorderingen	18.133	18.706
	73.388	32.033

Liquide middelen

	2022	2021
	€	€
ING	29.953	116.146
Kasgeld	5	5
	29.958	116.151

De liquide middelen staan ter vrije beschikking en zijn binnen korte termijn opeisbaar.

Reserves

	2022	2021
	€	€
Continuïteitsreserve		
Vermogen per aanvang boekjaar	550.667	550.667
Herbestemming naar reserve als bron van inkomsten	-	-
Vermogen per 31 december	550.667	550.667

Voor de bepaling van de continuïteitsreserve wordt een norm gehanteerd die ligt tussen 100% en 150% van de totale jaarlijkse instellingslasten. Alleen bij een aanhoudend hoger percentage dan 150% of een lager percentage dan 100% vindt een herijking van de reserve plaats.

Herwaarderingsreserve	700.000	700.000
------------------------------	---------	---------

De herwaarderingsreserve houdt verband met een correctie van de waarde van het pand aan de Nieuwezijds Voorburgwal (dat laatst is getaxeerd in november 2017).

Bestemmingsreserve als bron van inkomsten

Vermogen per aanvang boekjaar	1.036.869	1.041.636
Resultaat boekjaar	389.524-	4.767-
Vermogen per 31 december	647.345	1.036.869

Kortlopende schulden

	2022	2021
	€	€
Loonheffing	5.881	5.495
Overige overlopende passiva		
Te reserveren vakantiegeld	10.500	10.500
Te betalen vakantiedagen	2.300	2.300
Te betalen accountantskosten	8.250	3.930
Te betalen administratiekosten	4.600	4.600
Overige overlopende posten	25.124	25.634
Waarborgsom huur	5.950	5.950
	56.724	52.914

4.3 Niet uit balans blijvende rechten en verplichtingen

De Sophia-Vereeniging is in kennis gesteld van diverse erfenissen en legaten. Voor zover de omvang en ontvangst nog niet met zekerheid kunnen worden vastgesteld, zijn deze bedragen in deze jaarrekening niet verantwoord.

De benedenverdieping van het pand aan de Nieuwezijds Voorburgwal wordt jaarlijks verhuurd voor € 25.000,-. Het huidige huurcontract eindigt op 30 november 2024. De eerste etage van het pand wordt sinds 1 maart 2015 verhuurd voor ca. € 12.500,- per jaar. Met de komst van een nieuwe huurder per 1 april 2023 wordt deze huurprijs verhoogd naar ca. € 16.500,- per jaar.

4.4 Economische ontwikkelingen

Net als veel andere fondsenwervende instellingen hadden wij in het boekjaar 2022 te kampen met de economische gevolgen van de uitbraak van het coronavirus en de oorlog in Oekraïne. De effectenportefeuille daalde in waarde, met een negatief resultaat van € 236.197,-.

Ook de omvang van de donaties was lager dan begroot, omdat er slechts zeer beperkt leden en donateurs geworven konden worden. De straatwerving kwam bijvoorbeeld nagenoeg stil te liggen. Hoewel daarmee ook de wervingskosten beperkt bleven, is een afname van de structurele inkomsten een ongewenste ontwikkeling. Tevens lijken de economische ontwikkelingen effect te hebben op de duur van de steun: in de hele sector kiezen mensen eerder voor een eenmalige gift dan voor structurele donaties. Wij onderzoeken hoe we dit tij kunnen keren en onze achterban weer voor langere termijn aan ons kunnen verbinden. De inschatting is dat we voldoende financiële weerstand hebben om de tegenslagen op te vangen.

5. Toelichting categoriale exploitatierekening 2022

5.1 Toelichting baten

	2022	2022	2021
	Realisatie	Begroting	Realisatie
	€	€	€
Baten particulieren			
* Inkomsten uit leden en donateurs	214.264	250.000	209.300
** Nalatenschappen	57.000	60.000	63.364
	<u>271.264</u>	<u>310.000</u>	<u>272.664</u>
* De inkomsten uit leden en donateurs waren lager dan begroot, met name doordat er weinig leden geworven konden worden en omdat er vaker gekozen werd voor een eenmalige gift dan voor structurele steun.			
** Omdat de exacte omvang nog niet met zekerheid kan worden vastgesteld, is een aantal erfissen en legaten niet opgenomen in de resultaten van 2022.			
Baten particuliere non-profitorganisaties			
Donaties fondsen	9.400	10.000	7.050
Saldo financiële baten en lasten			
Dividend	3.305	5.000	4.024
Gerealiseerde koersverschillen	35.186-	40.000	77.384
Ongerealiseerde koersverschillen	201.012-	20.000	57.393
Rente obligaties	9.137	10.000	8.376
Ontvangen rente	1	-	-
Ontvangen huur	37.256	38.300	35.616
Af: kosten beleggingen	14.683-	16.500-	16.484-
	<u>201.182-</u>	<u>96.800</u>	<u>166.309</u>

Als hoofdbeleggingsdoelstellingen van de Sophia-Vereeniging gelden op lange termijn welvaartsvaste vastlegging van het vermogen en ruimte bieden aan een volwaardig uitgavenbeleid. De zekerheidscomponent in de beleggingsportefeuille moet voldoende zijn om vijf jaar exploitatie veilig te stellen. Zij wordt passief beheerd. De rendementscomponent heeft eenzelfde beleggingshorizon maar wordt daarentegen actief beheerd. De fondsbeheerder heeft zich gecommitteerd aan het door het bestuur vastgestelde beleggingsstatuut. De penningmeester houdt toezicht op de door de fondsbeheerder uitgevoerde transacties.

Vanwege de risico's van actief beleggen en de relatief hoge beheerskosten, wordt de mogelijkheid van indexbeleggen onderzocht.

5.2 Toelichting per kostensoort

	2022	2022	2021
	Realisatie	Begroting	Realisatie
	€	€	€
Lonen en salarissen			
* Brutoloon	211.573	216.000	223.188
* Sociale lasten	36.775	41.000	40.315
Pensioen	15.382	15.000	15.884
Ontvangen ziekengeld	7.658-	5.500-	26.199-
	<u>256.072</u>	<u>266.500</u>	<u>253.188</u>
* De loonkosten waren lager dan begroot vanwege een afname in het aantal loonuren.			
Personeelskosten			
Ziektekostenverzekeringen	12.584	13.000	10.852
Arbodienst	1.415	2.000	4.944
* Reiskosten woon-werk	2.512	3.200	1.271
Kantinekosten	498	500	294
Vrijwilligersvergoeding	2.489	2.500	920
Representatie	1.236	1.500	1.374
Werving personeel	-	-	-
Scholingskosten	578	600	487
Onbelaste kostenvergoedingen	900	900	900
	<u>22.212</u>	<u>24.200</u>	<u>21.042</u>
* De reiskosten vielen lager uit dan begroot vanwege een afname in het aantal loonuren.			
Huisvestingskosten			
* Onderhoud pand	21.454	20.000	1.022
Kleine aanschaffingen pand	407	500	235
Glasbewassing	189	250	121
Brandalarm	384	400	376
Schoonmaakkosten	1.787	1.800	1.687
Gemeentelijke heffingen/afval	2.473	3.000	2.358
** Gas/water/energie	6.515	10.750	6.147
Verzekeringen inventaris en pand	2.161	2.100	2.086
Taxatie inventaris en pand	404	550	-
	<u>35.774</u>	<u>39.350</u>	<u>14.032</u>
* In 2022 werd het buitenwerk geschilderd. Daarnaast kregen we te maken met lekkage.			
** De energiekosten waren lager dan begroot omdat de nieuwe prijzen pas ingingen per augustus.			

Kantoorkosten

Kantoorbenodigdheden	1.242	1.250	1.229
* Telefoon- en internetkosten	3.498	3.200	3.812
Automatisering en systeembeheer	11.495	11.500	10.658
** Portokosten	9.657	13.500	10.758
Drukwerk	191	500	193
	<u>26.083</u>	<u>29.950</u>	<u>26.650</u>

* De telefoonkosten vielen iets hoger uit door een defect telefoonsysteem.

** De portokosten waren lager omdat de printmailings goedkoper uitvielen en er minder post verstuurd werd naar nieuwe leden.

Bestuurskosten

Ontwerp en print jaarverslag	-	-	-
Representatie	722	750	635
Werving bestuurders	-	150	25
Kostenvergoedingen bestuurders	61	100	-
Vergaderkosten bestuur	275	300	100
Vergaderkosten ledenraad	104	150	-
Bestuursaansprakelijkheidsverzekering	1.634	1.650	1.634
	<u>2.796</u>	<u>3.100</u>	<u>2.394</u>

Algemene kosten

Administratiekosten	8.901	9.200	9.130
Administratiekosten ledenpakket	8.477	8.500	6.866
Accountantskosten	8.011	8.250	8.228
Bankkosten	7.781	7.000	7.076
Collectieve ongevallen- en aanspr.verzekering	581	650	646
CBF-Keur/Goede Doelen Nederland	1.271	1.300	721
	<u>35.022</u>	<u>34.900</u>	<u>32.667</u>

Afschrijving

Afschrijvingskosten inventaris	-	-	-
Afschrijvingskosten computers	-	-	-
Afschrijvingskosten pand/verbouwing	-	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

5.3 Toelichting besteed aan de doelstelling

(directe kosten)

	2022	2022	2021
	Realisatie	Begroting	Realisatie
	€	€	€
Communicatie			
SophiaNieuws	7.618	8.000	9.976
Website (technisch)	5.915	6.000	12.271
Knipseldienst	1.888	1.900	1.882
Marketing- en relatiemanagement	1.209	1.250	1.209
Bannering en advertenties	6.748	6.750	6.165
	23.378	23.900	31.503
Dierenbeschermende activiteiten			
Ken je huisdier	797	1.400	672
* Sophia SnuffelCollege	9.434	12.400	2.320
** Voorlichting algemeen	26.581	42.350	24.691
Actualiteit	7.956	9.000	7.412
	44.768	65.150	35.095

* De kosten voor het Sophia SnuffelCollege waren lager dan begroot omdat er minder scholenbezoeken konden plaatsvinden.

** De algemene voorlichting is deels gekoppeld aan fondsenwerving. Doordat een belangrijk deel van de fondsenwervende middelen niet ingezet kon worden, bleef dat deel van de kosten voor algemene voorlichting beperkt.

5.4 Toelichting kosten werving baten

(directe kosten)

	2022	2022	2021
	Realisatie	Begroting	Realisatie
	€	€	€
Kosten eigen fondsenwerving			
Aanvragen sponsoring, fondsen en subsidies	-	-	-
Major-giftwerving	-	-	-
* Leden-/donateurwerving en -binding	17.928	62.900	29.247
Nalatenschappenwerving	4.973	5.000	4.972
	<u>22.901</u>	<u>67.900</u>	<u>34.219</u>
* De kosten voor leden- en donateurwerving waren lager omdat er nauwelijks straatwerving kon plaatsvinden in verband met een capaciteitstekort.			
Kosten beleggingen	14.683	16.500	16.484
Som der lasten	<u><u>483.689</u></u>	<u><u>571.450</u></u>	<u><u>467.274</u></u>

5.5 Toelichting bezoldiging directeur

Dienstverband

Aard	onbepaald *	onbepaald *
Uren (voltijdse werkweek)	32	32
Parttime percentage	80%	80%
Periode	2022	2021
- van	1 januari	1 januari
- tot en met	31 december	31 december

Bezoldiging

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
Jaarinkomen		
Brutoloon/salaris	46.793	46.793
Vakantiegeld	3.744	3.744
Eindejaarsuitkering	-	-
Variabel jaarinkomen	-	-
	<u>50.537</u>	<u>50.537</u>
Overige lasten en vergoedingen		
Werkgeverslasten	8.059	8.716
Belastbare vergoedingen	-	-
Pensioenlasten werkgeversdeel	3.020	2.678
Overige beloningen op termijn	-	-
Uitkering beëindigd dienstverband	-	-
	<u>11.079</u>	<u>11.394</u>
Totale bezoldiging	<u><u>61.616</u></u>	<u><u>61.931</u></u>

Bij de vaststelling van de beloning van de directeur volgt de Sophia-Vereeniging de Regeling Beloning Directeuren van goededoelenorganisaties (zie www.goededoelennederland.nl). De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij de Sophia-Vereeniging vond plaats door de directeur en de niet-uitvoerende bestuursleden. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 350 punten met een maximaal jaarinkomen van € 99.828,- (1 fte). Het werkelijke jaarinkomen van de directeur van € 61.616,- (0,8 fte) bleef ruim binnen de geldende maxima. De niet-uitvoerende bestuursleden van de Sophia-Vereeniging zijn onbezoldigd. Aan directeur en de niet-uitvoerende bestuursleden zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

6. Kengetallen

	Realisatie	Begroot	Realisatie
	2022	2022	2021
	€	€	€
Bestedingspercentage fondsenwerving			
Kosten eigen fondsenwerving	42.079	87.404	51.679
Gedeeld door baten particulieren	280.664	320.000	279.714
	15,0%	27,3%	18,5%
Bestedingspercentage doelstelling			
Totaal besteed aan de doelstelling	381.501	420.301	354.976
Gedeeld door de som der baten	94.165	433.300	462.507
	405,1%	97,0%	76,8%
Bestedingspercentage lasten			
Som der lasten	483.689	571.450	467.274
Gedeeld door de som der baten	94.165	433.300	462.507
	513,7%	131,9%	101,0%
Bestedingspercentage beheer en administratie			
Kosten beheer en administratie	45.426	47.245	44.135
Gedeeld door de som der lasten	483.689	571.450	467.274
	9,4%	8,3%	9,4%
Dekking continuïteitsreserve			
Continuïteitsreserve	550.667	550.667	550.667
Instellingslasten	377.959	398.000	349.973
	145,7%	138,4%	157,3%

7. Toelichting lastenverdeling 2022

Bestemming	Doelstelling		Werving baten		Beheer en administratie	Totaal 2022	Begroot 2022	Totaal 2021
	Communi- catie	Activi- teiten	Fondsen- werving	Beleg- gingen				
	25,4%	57,5%	5,1%	0,0%	12,0%	100,0%		
Lasten	€	€	€	€	€	€	€	€
Subsidies en bijdragen	-	-	-	-	-	-	-	-
Afdrachten	-	-	-	-	-	-	-	-
Aankopen en verwervingen	-	-	-	-	-	-	-	-
Directe kosten	23.378	44.768	22.901	14.683	-	105.730	173.450	117.301
Lonen en salarissen	65.022	147.280	12.993	-	30.777	256.072	266.500	253.188
Personeelskosten	5.640	12.775	1.127	-	2.670	22.212	24.200	21.042
Huisvestingskosten	9.084	20.575	1.815	-	4.300	35.774	39.350	14.032
Kantoorkosten	6.623	15.002	1.323	-	3.135	26.083	29.950	26.650
Bestuurskosten	710	1.608	142	-	336	2.796	3.100	2.394
Algemene kosten	8.893	20.143	1.777	-	4.209	35.022	34.900	32.667
Afschrijving	-	-	-	-	-	-	-	-
	119.350	262.151	42.079	14.683	45.426	483.689	571.450	467.274

HORATIO

ACCOUNTANTS B.V.

GONDEL 1
1186 MJ AMSTELVEEN

TELEFOON: 020-7147100
FAX: 020-7147101
E-MAIL: INFO@ASSURANCE.NL
WWW.ASSURANCE.NL

Aan het Bestuur van de Koningin Sophia-
Vereeniging tot Bescherming van Dieren
Nieuwezijds Voorburgwal 153
1012 RK Amsterdam

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJK ACCOUNTANT

Geacht bestuur,

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebbende de bijgevoegde gewaarmerkte Jaarrekening 2022 van de Koningin Sophia-Vereeniging tot Bescherming van Dieren te Amsterdam gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Koningin Sophia-Vereeniging tot Bescherming van Dieren per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de Richtlijn 650 voor de jaarverslaggeving voor fondsenwervende instellingen.

Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2022 en de rekening van baten en lasten over 2022 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Koningin Sophia-Vereeniging tot Bescherming van Dieren zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels

in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 10.000,-. De materialiteit is gebaseerd op onze inschatting bij welk bedrag gebruikers van de jaarstukken een andere beslissing zouden nemen. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de met governance belaste personen overeengekomen dat wij aan hen tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 500,- rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder een bestuursverslag in overeenstemming met algemeen in Nederland aanvaarde grondslagen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de hoofdactiviteit te beëindigen of als beëindiging van deze activiteiten het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De met governance belaste personen zijn verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vereniging.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit ;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de met governance belaste personen dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de met governance belaste personen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de met governance belaste personen hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Amstelveen, 22 mei 2023

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'M' followed by a long horizontal stroke that loops back under the 'M'.

M. Chmourra RA AA
Horatio Accountants B.V.